

ISSN 1681-6277 (print)

ISSN 2523-4838 (online)

economiclaw.kiev.ua

doi.org/10.15407/econlaw.2020.04

ΕΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΑ ΠΡΑΒΟ

ECONOMICS
AND LAW

4
(59)
2020

Склад Редакційної колегії наукового журналу «Економіка та право» затверджений на засіданні Вченої ради Інституту економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України 18.04.2018

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В.А. Устименко, член-кореспондент НАН України та НАПрН України, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарсько-процесуальне право), директор Інституту економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України (ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України, м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-1094-422X>

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Р.А. Джабраїлов, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), заступник директора з наукової роботи, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-4422-2102>

І.В. Заблодська, д-р екон. наук (08.00.05: розвиток продуктивних сил і регіональна економіка), директор Луганської філії ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-1410-6194>

ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ

Я.О. Ляшок, д-р екон. наук (08.00.03: економіка та управління національним господарством), професор, ректор, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (м. Покровськ, Україна): <http://orcid.org/0000-0002-7643-8485>

Є.М. Ахромкін, д-р екон. наук (08.00.05: розвиток продуктивних сил і регіональна економіка); завідувач кафедрою, Державний університет «Житомирська політехніка» (м. Житомир, Україна): <https://orcid.org/0000-0003-4420-6265>

А.Г. Бобкова, академік НАПрН України, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право; 12.00.06: земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право), декан юридичного факультету, завідувача кафедрою господарського права, Донецький національний університет МОН України (м. Вінниця, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-0834-7514>

Е.Б. Бойченко, д-р екон. наук (08.00.05: розвиток продуктивних сил і регіональна економіка), старший науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0003-1121-7160>

Б.В. Деревянко, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), професор кафедри господарсько-правових дисциплін, Донецький юридичний інститут МВС України (м. Кривий Ріг, Україна): <https://orcid.org/0000-0001-7408-8285>

О.Р. Зельдіна, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), завідувача сектором, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-7275-7817>

О.А. Карлова, д-р екон. наук (08.00.05: розвиток продуктивних сил і регіональна економіка), професор кафедри менеджменту, Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-5506-4154>

Р.С. Кірін, д-р юрид. наук (12.00.06: земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право), провідний науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0003-0089-4086>

І.В. Лукач, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), професор кафедри господарського права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-4460-5613>

М.В. Мельникова, д-р екон. наук (08.00.03: економіка та управління національним господарством), провідний науковий спів-

робітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-5342-622X>

О.Ю. Погова, д-р екон. наук (08.00.06: економіка природокористування та охорони навколишнього середовища), професор, завідувачка кафедри управління і фінансово-економічної безпеки, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (м. Покровськ, Україна): <http://orcid.org/0000-0002-9093-5912>

В.В. Рєзнікова, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право); професор кафедри господарського права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0003-0149-0710>

М. Трошке, д-р екон. наук, головний науковий співробітник відділу економіки, Лейбніц Інститут східних та південно-східних європейських досліджень (м. Регенсбург, ФРН)

С. Флогайтіс, д-р юрид. наук, професор Афіньського університету, директор Європейської організації публічного права (м. Афіни, Греція)

С.І. Гречана, канд. екон. наук (08.00.05: розвиток продуктивних сил і регіональна економіка); старший науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-4669-3258>

Н.В. Сремєєва, канд. юрид. наук (12.00.06: земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право), в.о. завідуючого відділом, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0001-8682-1384>

В.К. Малолітнева, канд. юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), вчений секретар, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0001-9678-1750>

Ю.С. Рогозян, д-р екон. наук (08.00.05: розвиток продуктивних сил і регіональна економіка), заступник завідувача відділом, Луганська філія ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0001-5325-4213>

О.В. Тарасевич, канд. екон. наук (08.06.01: економіка підприємств і форми господарювання), завідувач відділом, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-6016-3608>

Л.В. Жарова, д-р екон. наук (08.00.06: Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища), професор Вищої економіко-гуманітарної школи (Wyższa Szkoła Ekonomiczna — Humanistyczna) (м. Бельсько-Бяла, Польща): <https://orcid.org/0000-0002-3568-775X>

В.О. Коверзнев, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), старший науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0003-4228-1368>

Я.В. Котляревський, д-р екон. наук (08.00.03: економіка та управління національним господарством), директор Інституту післядипломної освіти, Академія фінансового управління Міністерства фінансів України (м. Київ, Україна): <http://orcid.org/0000-0003-3542-6952>

В.Г. Олюха, д-р юрид. наук (12.00.04: господарське право; господарське процесуальне право), провідний науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <http://orcid.org/0000-0002-3339-1154>

Є.С. Градобова, канд. екон. наук (08.00.04: економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)), старший науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0002-1086-8159>

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР — РЕДАКТОР

О.Ю. Іларіонов, старший науковий співробітник, ІЕПД ім. В.К. Мамутова НАН України (м. Київ, Україна): <https://orcid.org/0000-0003-0985-3838>

Адреса редакції: 01032, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 60
Тел. (050) 949-09-05; E-mail: ekon.pravo@gmail.com

Свідчення про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації — серія КВ № 24584-14524 від 21.12.2019

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України з економічних («051», категорія «Б») (наказ МОН України від 02.07.2020 № 886) та юридичних наук («081», категорія «Б») (наказ МОН України від 24.09.2020 № 1188)

Редакційна колегія журналу «Економіка та право» керується у своїй роботі міжнародними етичними правилами наукових публікацій і дотримується політики відкритого доступу

Ліцензія Creative Commons: CC BY 4.0

Електронна версія журналу розміщується на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
Електронна версія журналу англійською мовою
<http://economiclaw.kiev.ua>

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Точка зору Редакційної колегії не завжди збігається з точкою зору авторів. Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори. У разі передрукування посилання на журнал та зазначення індексів DOI є обов'язковим

ЕКОНОМІКА

4(59) - 2020

ТА ПРАВО

РОЗДІЛ «ЕКОНОМІКА», РОЗДІЛ «ПРАВО»
SECTION ECONOMICS, SECTION LAW

ECONOMICS AND LAW

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ ▪ ВИХОДИТЬ З СЕРПНЯ 2001 Р. ▪ ВИХОДИТЬ 4 РАЗИ НА РІК ▪ КИЇВ

*Економіці — правове забезпечення,
законам — економічне обґрунтування*

ЗМІСТ

Від головного редактора

УСТИМЕНКО В.А., СОШНИКОВ А.О. Публічні закупівлі як інструмент державної політики, спрямованої на запобігання та ліквідацію надзвичайних ситуацій, зокрема епідемій, на прикладі коронавірусного захворювання (COVID-19) 3

Розділ «Право»

Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки

ОЛЮХА В.Г. Господарсько-правові засоби управління пандемічним ризиком 12

ДЕРКАЧ Е.М. Правове забезпечення сталого розвитку транспортної системи України 24

ТРЕГУБ О.А. Розвиток правового регулювання концесії у сфері поводження з відходами 35

Розділ «Економіка»

Економіко-правові проблеми регіонального розвитку

РОГОЗЯН Ю.С. Стратегічні доміанти формування організаційно-економічного потенціалу розвитку регіональної економіки: інноваційно-підприємницький аспект 44

CONTENTS

From the Chief Editor

USTYMENKO V.A., SOSHNYKOV A.O. Public procurement as a state policy instrument aimed at preventing and eliminating the emergencies, including epidemic: case study on coronavirus disease (COVID-19) 3

Section Law

Legal Regulation of Economic Relations in Specific Areas and Sectors of the Economy

OLIUKHA V.G. Economic and legal ways of pandemic risk management 12

DERKACH E.M. On legal provision of sustainable development of Ukraine's transport system 24

TREHUB O.A. Development of legal regulation of concession in the field of waste management 35

Section Economics

Economic and Legal Problems of Regional Development

ROHOZIAN Yu.S. Strategic dominants for forming the organizational and economic potential of the regional economy development: innovative and entrepreneurial aspect 44

Економіко-правові проблеми розвитку міста

ЖИЛІНСЬКА Л.О., КУЧЕРОВА Г.Ю., ТАРАСЕВИЧ О.В. застосування концепції *Smart-city* до вирішення завдань відновлення та розвитку сфер життєдіяльності міст на постконфліктних територіях України..... 51

МЕЛЬНИКОВА М.В., ГРАДОБОЄВА Є.С. Економічні методи та правові інструменти управління екологічною безпекою міста..... 59

ХОВРАК І.В. Управління процесами створення публічних просторів: досягнення сталого міського розвитку шляхом подолання соціального виключення..... 69

Економіко-правові проблеми сталого розвитку

ВОЛКОВА А.О. Практика забезпечення тимчасовим житлом внутрішньо перемішених громадян на постконфліктних територіях..... 77

Запрошуємо до дискусії

АХРОМКІН Є.М., ЗАБЛОДСЬКА І.В., АХРОМКІН А.О. Проблематика енергозбереження в багатоквартирних будинках: економіко-правовий аспект..... 89

ТАТАРЧЕНКО О.М., ЛІТВИНОВА І.М. Концептуальний підхід до розбудови економіки Сходу України на інноваційній основі: до обговорення..... 95

Economic and Legal Problems of City Development

ZHYLINSKA L.O., KUCHEROVA H.Yu., TARASEVYCH O.V. Application of the *Smart-city* concept to the solution of the problems of reconstruction and development of the spheres of city life in the post-conflict territories of Ukraine..... 51

MELNYKOVA M.V., HRADOBOYEVA Ye.S. Economic methods and legal tools for managing ecological security of the city..... 59

KHOVRAC I.V. Management of processes of creating public spaces: achieving sustainable urban development through overcoming social exclusion..... 69

Economic and Legal Problems of Sustainable Development

VOLKOVA A.O. The practice of providing temporary housing internally displaced citizens in post-conflict territories..... 77

Wellcome to discussion

AKHROMKIN Ye.M., ZABLODSKA I.V., AKHROMKIN A.O. Problems of energy saving in apartment buildings: economic and legal aspect..... 89

TATARCHENKO O.M., LITVINOVA I.M. Conceptual approach to the development of the economy of Eastern Ukraine on an innovative basis: to the discussion..... 95

Індексується в / Indexed in: *DOAJ (Directory of Open Access Journals), ERIH PLUS (The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences), Ulrichsweb (Ulrich's Periodicals Directory), Google Scholar, CiteFactor (Directory indexing of international research journals), PBN (Polska Bibliografia Naukowa), Scientometric system "Dimensions", OAJI (Open Academic Journals Index), ICI (Index Copernicus International)*

Науковим публікаціям журналу агентством *CrossRef* надаються цифрові ідентифікатори DOI. Журналу присвоєно індекс DOI 10.15407/econlaw / The publications of the scientific journal are provided with digital object identifiers (DOI) by CrossRef. Journal has DOI 10.15407/econlaw

Редактори *О.Ю. Ілларіонов, З.А. Болкотун*

Технічний редактор *Т.М. Шендерович*
Комп'ютерна верстка *Н.М. Коваленко*

Підп. до друку 15.12.2020. Формат 60 × 84/8. Гарн. Ньютон. Ум. друк. арк. 11,63.
Обл.-вид. арк. 9,6. Тираж 100 прим. Зам. № 6188.

Видавець і виготовлювач Видавничий дім «Академперіодика» НАН України 01004, Київ, вул. Терещенківська, 4
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 544 від 27.07.2001

<https://doi.org/10.15407/econlaw.2020.04.095>

УДК 332:339.138

О.М. ТАТАРЧЕНКО, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економіки та підприємництва Інституту хімічних технологій Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, м. Рубіжне, Україна
(ID) orcid.org/0000-0002-1753-7272

І.М. ЛІТВІНОВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри природоохоронних технологій, екології та безпеки життєдіяльності Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна
(ID) orcid.org/0000-0002-5379-4188

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО РОЗБУДОВИ ЕКОНОМІКИ СХОДУ УКРАЇНИ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ: ДО ОБГОВОРЕННЯ

Ключові слова: концепція, інновації, територія пріоритетного розвитку, розбудова економіки, групи заходів, стимулювання.

Подано контури уточненого проєкту Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей, де буде запроваджено інноваційну систему стимулювання активізації економічних процесів, яка може бути впроваджена в інших регіонах України. Визначено п'ять груп заходів задля реалізації Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей: удосконалення регуляторної політики та упровадження автентичних інституційно-фінансових інструментів; індустріалізація реального сектору економіки та його інноваційний розвиток; розбудова критичної інфраструктури та логістики; формування збалансованого регіонального ринку праці; формування інформаційно-комунікаційного простору Луганської та Донецької областей. За результатами реалізації Концепції планується розроблення відповідної Стратегії та плану заходів. Цей комплекс нормативно-правових актів дозволить сформувати територію пріоритетного розвитку з інноваційною економікою.

Вступ. Розбудова нової сучасної економіки Сходу України передбачає формування системи стимулів щодо активізації розвитку Донецької та Луганської областей для поступової реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Донецька та Луганська області мають стати регіонами, на теренах яких буде запроваджено інноваційну систему стимулювання активізації економічних процесів, яку надалі можна буде впровадити в інших регіонах України. Таку мету визначено в проєкті Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей, запропонованому до обговорення у жовтні 2020 р. Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих

Цитування: Татарченко О.М., Літвінова І.М. Концептуальний підхід до розбудови економіки Сходу України на інноваційній основі: до обговорення. *Економіка та право*. 2020, № 4. С. 95—100. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2020.04.095>

Групи заходів для реалізації Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей

територій України разом із зацікавленими центральними та місцевими органами виконавчої влади за участі органів місцевого самоврядування [1].

Аналіз останніх досліджень. Проблематикою економічного розвитку Сходу України, зокрема Донецької та Луганської областей, займається багато науковців і практиків, вивченню цього питання присвячено багато наукових праць, проте особливу увагу заслуговують наукові роботи вчених Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України» [2–6]. Саме науковці і практики з Донбасу системно та комплексно досліджують проблеми й надають інноваційні пропозиції щодо розвитку економіки Донецької та Луганської областей.

Мета статті — уточнення деяких положень проекту Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей.

Результати досліджень. У проекті Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей (далі Концепція) запропоновано створити території пріоритетного розвитку, стимулювати розробку і впровадження нових, інноваційних моделей економічного розвитку задля підвищення рівня якості життя населення Донбасу.

Для досягнення мети Концепції має бути реалізовано п'ять груп заходів (рисунок).

До першої групи («Удосконалення регуляторної політики та впровадження автентичних інституційно-фінансових інструментів»)

входять такі заходи: створення трьох типів територій пріоритетного розвитку (території громад, суміжних з лінією розмежування, на всій території Донецької та Луганської областей, на території окремих виробничих і рекреаційних кластерів, у тому числі інноваційних та індустріальних парків, із спеціальним режимом інноваційно-інвестиційної діяльності), що допоможе запровадити різні інструменти стимулювання у сферах оподаткування, кредитування та митної політики для кожного окремого типу території; запровадження сучасних інструментів захисту інвестицій, зокрема відкриття філіалів міжнародних комерційних арбітражів із розповсюдженням їхньої юрисдикції на території пріоритетного розвитку Донецької та Луганської областей; запровадження системи страхування від воєнних та політичних ризиків; законодавче закріплення незмінності умов оподаткування господарської діяльності інвесторів на конкретний період; запровадження на територіях пріоритетного розвитку експерименту зі створення можливостей для зміни системи контролю з боку державних органів на функцію добровільного страхування відповідальності власників бізнесу; усунення надмірного регулювання господарської діяльності шляхом зменшення кількості документів дозвільного характеру, дозвільно-погоджувальних процедур, обов'язкової звітності, спрощення процесу їх адміністрування; створення дієвої системи координації залучення фінансових ресурсів,

зокрема коштів міжнародних партнерів, на реалізацію завдань розвитку областей, запровадження проєктного менеджменту на рівні громад, а також реалізації угод соціального партнерства з бізнесом; ініціювання створення Фонду консорціумного фінансування для інвестування проєктів розбудови транспортної, енергетичної та комунальної інфраструктури; створення Державного венчурного фонду для інвестування на територіях пріоритетного розвитку Донецької та Луганської областей; модернізація режиму здійснення державних закупівель для задоволення потреб регіону у відповідних товарах, роботах і послугах; закріплення правової норми щодо перерозподілу частки податкових надходжень між державним та місцевим бюджетами на територіях пріоритетного розвитку; запровадження особливих умов оподаткування, зокрема заміну податку на прибуток підприємств податком на виведений капітал; перегляд нормативних підходів до видачі та виконання технічних умов для інженерних мереж; удосконалення регуляторно-податкового законодавства, насамперед для мікро- та малого бізнесу, що мотивуватиме місцеве населення до розвитку підприємницької діяльності, самозайнятості та створення робочих місць з конкурентним рівнем заробітної плати; встановлення механізмів компенсації суб'єктам підприємницької діяльності матеріальних збитків, завданих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, що спричинило руйнування та пошкодження нерухомого майна (основних засобів) на підконтрольній території України; розвиток міжрегіональної кооперації.

До другої групи («Індустріалізація реального сектору економіки та його інноваційний розвиток») входять такі заходи: підтримка ініціатив щодо приєднання до високотехнологічних європейських і світових кластерів; підтримка виробництв продукції з високою доданою вартістю та формування технологічних ланцюжків переробних виробництв у різних видах економічної діяльності; стимулювання розвитку нових високотехнологічних виробництв, зокрема комп'ютерно-інтегрованих, як основи для технологічного переоснащення машинобудування; сприяння розташуванню виробничих потужностей зарубіжних компаній для насичення продукцією внутрішнього ринку та експорту до США, ЄС та інших країн у

зв'язку зі зміною світового розподілу виробничих потоків; розвиток агропромислового комплексу на основі укладення угоди про розподіл продукції, насамперед для формування сегмента тваринництва, зрошувального землеробства тощо; поглиблення ступеня переробки сільськогосподарської продукції, зокрема розвиток власного виробництва біодизеля та біоетанолу у сільськогосподарських підприємствах, безпосередньо в зоні виробництва біоенергетичної сировини; розвиток агрокластерів, агротуристичних та агрологістичних хабів, зокрема реалізація проєктів із будівництва нових і розширення наявних потужностей діючих елеваторів, лабораторій, селекційно-насінницьких центрів тощо; підтримка проєктів щодо будівництва та реконструкції комплексів гідротехнічних споруд, у тому числі встановлення мобільних зрошувальних систем та обладнання; стимулювання розвитку видів економічної діяльності, продукція яких безпосередньо спрямована на задоволення потреб місцевого населення (виробництво будівельних матеріалів, харчової та легкої промисловості, виробництво високотехнологічної та екологічної упаковки, сфера послуг, передусім орієнтована на поліпшення торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування); трансформація вугільної галузі через створення енергетичних індустріальних парків на базі державних вугільних шахт за участі міжнародних енергетичних корпорацій; модернізація фонду технологічного обладнання шахт, у тому числі вентиляція та дегазація шахт для забезпечення безпеки гірників; реалізація проєктів, що сприятимуть диверсифікації економіки шахтарських монофункціональних міст; залучення інвестицій для запровадження альтернативних джерел енергії, зокрема будівництва вітрової електростанції на території Маріупольського району; залучення інвестицій для розвитку потенціалу зеленої економіки та запровадження програми сталого розвитку територій басейну р. Сіверський Донець [1].

До третьої групи («Розбудова критичної інфраструктури та логістики») входять такі заходи: створення транспортно-логістичних кластерів і логістичних центрів складування, перероблення та сортування вантажів з урахуванням переорієнтації транспортних потоків (зокрема, у населених пунктах Бахмут,

Слов'янськ, Селидове, Мангуш, Нікольське); модернізація залізничної магістралі та її інфраструктури, насамперед з'єднання системи залізничного сполучення з відрізком залізничного сполучення «Щастя — Новоайдар — Старобільськ — Сватове» та збільшення пропускної здатності перегону «Запоріжжя — Камиш Зоря — Волноваха»; запровадження інноваційних технологій та інформаційних систем для управління транспортною системою на засадах електронного урядування; запровадження системи надання логістичних послуг за принципом «єдиного вікна», що передбачає взаємодію портів, залізничного та автомобільного транспорту; диверсифікація джерел постачання сировини і товарів для виробничих потужностей базових галузей Донецької та Луганської областей у випадку їх блокування; підвищення якості транспортно-сполучення між північною та південною частинами регіону: проведення капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення; проведення робіт із гідроізоляції русла каналу «Сіверський Донець — Донбас», капітальний ремонт та реконструкція другого Донецького водоводу, реконструкція системи водопостачання м. Маріуполя та Попаснянського водоканалу; запровадження ефективної системи управління інженерною інфраструктурою меліоративних систем та утримання їх в належному стані, у тому числі проведення дослідження стану осушувальних каналів, дамб, споруд; відновлення енергетичної та газопостачальної інфраструктури у населених пунктах, розташованих уздовж лінії розмежування; розвиток і технічна модернізація припортової інфраструктури Маріупольського морського торгового порту (залізничних підходів, автомобільних доріг тощо) для відновлення його пропускної спроможності; відновлення пасажирського та вантажного повітряного сполучення у м. Краматорськ, на умовах його спільного використання з Повітряними Силами ЗСУ, реконструкція та будівництво аеропортів «Маріуполь» та «Северодонецьк».

До четвертої групи («Формування збалансованого регіонального ринку праці») належать такі заходи: запровадження програм перепідготовки та підвищення рівня кваліфікації фахівців відповідно до потреб регіонального ринку праці на засадах публічно-приватного

партнерства, зокрема перекваліфікація та навчання працівників містоутворювальних підприємств у монофункціональних містах; запровадження освітніх програм відповідно до потреб об'єднаних територіальних громад, провідних інноваційно-активних підприємств регіону, у тому числі спеціальності, які володіють кількома компетенціями «інженерія — ІТ — робітничі навички»; інформаційна підтримка переміщених закладів вищої освіти щодо визначення потреби у відповідних фахівцях; відновлення «прикладних» ланцюгів циклу «освіта — дослідження — виробництво» у промисловості, охороні здоров'я та освіті, формування університетських хабів інноваційного розвитку та наукових досліджень; проведення заходів освітньої та інформаційно-консультаційної спрямованості для суб'єктів малого та середнього підприємництва [1].

До п'ятої групи («Формування інформаційно-комунікаційного простору Луганської та Донецької областей») відносяться такі заходи: проведення заходів з популяризації привабливого інвестиційного іміджу регіону задля диверсифікації виробництва підприємств завдяки фінансуванню проектів публічно-приватного партнерства на територіях, що зазнали негативного впливу внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України; залучення фахівців з дипломатії для просування товарів та послуг регіону на міжнародні ринки та розширення географічної структури зовнішньої торгівлі з мінімізацією критичної залежності від окремих держав та ринків збуту; розширення переліку загальнодержавних інструментів підприємствами малого та середнього бізнесу для промоції внутрішнього економічного потенціалу регіону на міжнародних комунікативних заходах; розширення сфер залучення соціально відповідального бізнесу.

Висновки. За результатами реалізації Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей планується розробка відповідної Стратегії та плану заходів. Цей комплекс локальних актів дозволить сформувати територію пріоритетного розвитку з інноваційною економікою та провести модернізацію промислового виробництва на інноваційній основі, збільшити частку інноваційно-активних підприємств у реальному секторі, наростити експорт і частку продукції

високого ступеня переробки, виготовленої в «інвестхабах», подолати логістичні обмеження та наростити транзитний потенціал областей, збільшити надходження до місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад регіону, створити робочі місця, підвищити рівень доходів населення, залишити молодь у регіонах

та залучити її до участі у вирішенні питань розвитку економіки Донецької та Луганської областей.

Подальші дослідження мають бути проведені у напрямі розроблення Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей до 2027 року на інноваційній основі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Проект Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей. *Офіційний сайт Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України*. 01.10.2020. URL: <https://mtot.gov.ua/files/uploads/639c51a0-03cd-11eb-9b00-5d0003db30ab.docx> (дата звернення: 02.10.2020).
2. Економіко-правові засоби стимулюючого впливу на розвиток Донбасу. Київ: НАН України; Інститут економіко-правових досліджень, 2019. 236 с.
3. Досвід об'єднання територіальних громад на Сході України: економіко-правові аспекти. За наук. ред. В.А. Ус-тименка та І.В. Заблодської. НАН України; Інститут економіко-правових досліджень. Київ: ВІСТКА, 2018. 210 с.
4. Заблодська І.В., Рогозян Ю.С. Справедлива трансформація вугільних регіонів: світовий досвід та правовий аспект. *Економіка та право*. 2020. № 2 (57). С. 14–31. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2020.01.046>
5. Горбенко Р.О., Заблодська І.В., Рогозян Ю.С., Дьякон Ю.Г. Перспективи розвитку вільних митних зон в Україні. *Часопис економічних реформ*. 2020. № 2 (38). С. 6–13. <https://doi.org/10.32620/cher.2020.2.01>
6. Заблодська І.В., Мельникова А.О., Заблодська Д.В. Розвиток Луганщини в умовах військового конфлікту. У кн.: Прогнозування і планування розвитку економіки: мікроекономічний та макроекономічний рівні. Рига: Baltija Publishing, 2020. 267 с.

Надійшла 02.10.2020

REFERENCES

1. Projekt Kontseptsii ekonomichnoho rozvytku Donetskoj ta Luhanskoj oblasti. *Ofitsiyni sait Ministerstva z pytan reintegratsii tymchasovo okupovanykh terytorii Ukrainy*. 01.10.2020. URL: <https://mtot.gov.ua/files/uploads/639c51a0-03cd-11eb-9b00-5d0003db30ab.docx> [in Ukrainian].
2. Ekonomiko-pravovi zasoby stymuliujuchoho vplyvu na rozvytok Donbasu. Kyiv: NAN Ukrainy; Instytut ekonomiko-pravovykh doslidzhen, 2019. 236 p. [in Ukrainian].
3. Dosvid obiednannia terytorialnykh hromad na Skhodi Ukrainy: ekonomiko-pravovi aspekty. Za nauk. red. V.A. Us-tymenka ta I.V. Zablodskoi. NAN Ukrainy; Instytut ekonomiko-pravovykh doslidzhen. Kyiv: VISTKA, 2018. 210 p. [in Ukrainian].
4. Zablodska I.V., Rohozian Yu.S. Fair transformation for coal-mining regions: world experience and legal aspect. *Economics and Law*. 2020. No. 2 (57). P. 14-31. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2020.02.014> [in Ukrainian].
5. Horbenko R.O., Zablodska I.V., Rohozian Yu.S., Diakon Yu.H. Perspektyvy rozvytku vilnykh mytnykh zon v Ukraini. *Chasopys ekonomichnykh reform*. 2020. No. 2 (38). P. 6-13. <https://doi.org/10.32620/cher.2020.2.01> [in Ukrainian].
6. Zablodska I.V., Melnykova A.O., Zablodska D.V. Rozvytok Luhanshchyny v umovakh viiskovoho konfliktu. U kn.: Prohnozuvannia i planuvannia rozvytku ekonomiky: mikroekonomichni ta makroekonomichni rivni. Ryha: Baltija Publishing, 2020. 267 p. [in Ukrainian].

Received 02.10.2020

O.M. Tatarchenko

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Rubizhne, Ukraine
orcid.org/0000-0002-1753-7272

I.M. Litvinova

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, Ukraine
orcid.org/0000-0003-0137-9158

CONCEPTUAL APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY OF EASTERN UKRAINE ON AN INNOVATIVE BASIS: TO THE DISCUSSION

The article presents a revised draft Concept of economic development of Donetsk and Luhansk regions, on the territory of which a system of stimulating the intensification of economic processes will be introduced, which can be further implemented in other regions of Ukraine. The Concept of economic development of Donetsk and Luhansk

regions was proposed for discussion in October 2020 by the Ministry of Temporarily Occupied Territories together with interested central and local executive bodies with the participation of local governments. The Concept envisages the creation of three types of priority development territories (territories of communities adjacent to the demarcation line, throughout Donetsk and Luhansk regions, on the territory of separate industrial and recreational clusters, including innovation and industrial parks, with a special regime of innovation and investment activities). Five groups of measures for the implementation of the Concept of economic development of Donetsk and Luhansk regions have been identified: improvement of regulatory policy and introduction of authentic institutional and financial instruments; industrialization of the real sector of the economy and its innovative development; development of critical infrastructure and logistics; formation of a balanced regional labor market; formation of information and communication space of Luhansk and Donetsk regions. Based on the results of the Concept implementation, it is planned to develop an appropriate Strategy and action plan. This set of regulations will allow to form a territory of priority development with a new structure of the economy and to modernize industrial production on an innovative basis, increase the share of innovative enterprises in the real sector, increase exports and the share of highly processed products, overcome logistical constraints and increase a transit region potential, increase revenues to the local budgets of the amalgamated territorial communities of Donetsk and Luhansk regions, create jobs, increase incomes, leave the youth of the regions and involve them in solving problems of economic development of Donetsk and Luhansk regions.

Keywords: concept, innovative, territory of priority development, economic development, groups of measures, stimulation.

The composition of the Editorial Board of the scientific journal «Economics and Law» was approved at the session of the Academic Council of the V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of NAS of Ukraine, 18.04.2018

CHIEF EDITOR

V.A. Ustyomenko, Corr. member of the NAS of Ukraine and NALS of Ukraine, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Director of V. Mamutov Institute of Economic and Legal Researches of the NAS of Ukraine (V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-1094-422X>

DEPUTY CHIEF EDITORS

R.A. Dzhabrailov, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Deputy Director for Research of V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-4422-2102>

I.V. Zablodska, Dr. of Economic Sciences (08.00.05: development of productive forces and regional economy), Director of Luhansk branch of the V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-1410-6194>

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

I.O. Liashok, Dr. of Economic Sciences (08.00.03: economy and management of the national economy), professor, rector, State Higher Education Establishment “Donetsk National Technical University” (Pokrovsk, Ukraine): <http://orcid.org/0000-0002-7643-8485>

Ye.M. Akhromkin, Dr. of Economic Sciences (08.00.05: development of productive forces and regional economy), Zhytomyr Polytechnic State University (Zhytomyr, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0003-4420-6265>

A.G. Bobkova, Academician of the NALS of Ukraine, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law; 12.00.06: Land Law; Agrarian Law; Environmental Law; Natural Resource Law), Dean of the Faculty of Law, Vasil Stus Donetsk National University (Vinnitsa, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-0834-7514>

E.B. Boichenko, Dr. of Economic Sciences (08.00.05: development of productive forces and regional economy), Senior Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0003-1121-7160>

B.V. Derevyanko, Dr. of Juridical Sciences, (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Professor of the Department of Economic and Legal Disciplines, Donetsk Law Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine (Kryvyi Rih, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0001-7408-8285>

O.R. Zeldina, Dr. of Juridical Sciences, (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Head of Sector, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-7275-7817>

O.A. Karlova, Dr. of Economic Sciences (08.00.05: development of productive forces and regional economy), Professor of Department of Management, Ukrainian Engineering Pedagogics Academy (Kharkiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-5506-4154>

R.S. Kirin, Dr. of Juridical Sciences (12.00.06: Land Law; Agrarian Law; Environmental Law; Natural Resource Law), Leading Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine: <https://orcid.org/0000-0003-0089-4086>

O.Yu. Popova, Dr. of Economic Sciences (08.00.06: Environmental management and nature reservation), professor, Head of the Department of Management and Financial and Economic Security, State Higher Education Establishment “Donetsk National Technical University” (Pokrovsk, Ukraine): <http://orcid.org/0000-0002-9093-5912>

I.V. Lukach, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Professor of the Department of Economic Law, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-4460-5613>

M.V. Melnikova, Dr. of Economic Sciences (08.00.03: economy and management of the national economy), Leading Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-5342-622X>

V.V. Reznikova, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Professor of the Department of Economic Law, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0003-0149-0710>

M. Troshke, Dr. of Economic Sciences, Chief Researcher of the Department of Economics, Leibniz Institute for Eastern and Southeastern European Researches (Regensburg, FRG)

S. Flogaitis, Dr. of Law, Professor of the University of Athens, Director of the European Public Law Organization (Athens, Greece)

S.I. Hrechana, Cand. of Economic Sciences (08.00.05: development of productive forces and regional economy), Senior Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-4669-3258>

N.V. Eremeeva, Cand. of Juridical Sciences (12.00.06: Land Law; Agrarian Law; Environmental Law; Natural Resource Law), Head of the Department, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0001-8682-1384>

V.K. Malolitneva, Cand. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Scientific Secretary, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0001-9678-1750>

Yu.S. Rohozyan, Dr. of Economic Sciences (08.00.05: development of productive forces and regional economy), Deputy head of the Department, Luhansk branch of the V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0001-5325-4213>

O.V. Tarasevich, Cand. of Economic Sciences (08.06.01: Economics of enterprises and forms of economic activities), Head of the Department, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-6016-3608>

L.V. Zharova, Dr. of Economic Sciences (08.00.06: Environmental management and nature reservation), professor of University of Economics and Humanities (Bielsko-Biala, Poland): <https://orcid.org/0000-0002-3568-775X>

V.O. Koverznev, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Senior Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0003-4228-1368>

Ya.V. Kotlyarevskyy, Dr. of Economic Sciences (08.00.03: economy and management of the national economy), Director of the Institute of Postgraduate Education, Academy of Financial Management of the Ministry of Finance of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <http://orcid.org/0000-0003-3542-6952>

V.G. Oliukha, Dr. of Juridical Sciences (12.00.04: Economic Law; Economic Procedural Law), Leading Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <http://orcid.org/0000-0002-3339-1154>

Ye.S. Hradoboyeva, Cand. of Economic Sciences (08.00.04: economy and enterprise management (by type of economic activity)), Senior Researcher, V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0002-1086-8159>

EXECUTIVE SECRETARY – EDITOR

O.Yu. Illarionov, Senior Researcher, V. Mamutov IELR of NAS of Ukraine (Kyiv, Ukraine): <https://orcid.org/0000-0003-0985-3838>

Editorial address: 01032, Kiev, Taras Shevchenko boulevard, 60
Ph. (050) 949-09-05; E-mail: ekon.pravo@gmail.com

Certificate of the print media outlets state registration – series of KB No. 24584-14524 from 21.12.2019

The journal is included in the List of scientific professional publications of Ukraine in **economic** (“051”, **Category “B”**) (Order of MES of Ukraine from 02.07.2020 No. 886) and **law sciences** (“081”, **Category “B”**) (Order of MES of Ukraine from 24.09.2020 No. 1188)

The Editorial Board of the journal «Economics and Law» is guided in its work by international ethics of scientific publications and maintains a policy of open access

The electronic version of the journal is placed on the website of the Vernadsky National Library of Ukraine

Attribution Creative Commons: CC BY 4.0

The electronic version of the journal in English
<http://economiclaw.kiev.ua>

Printed materials are in the original language

The point of view of the Editorial Board does not always coincide with the point of view of the authors

The authors are responsible for the authenticity of the materials

When reprinting the reference to the journal and the indexation of the DOI is obligatory